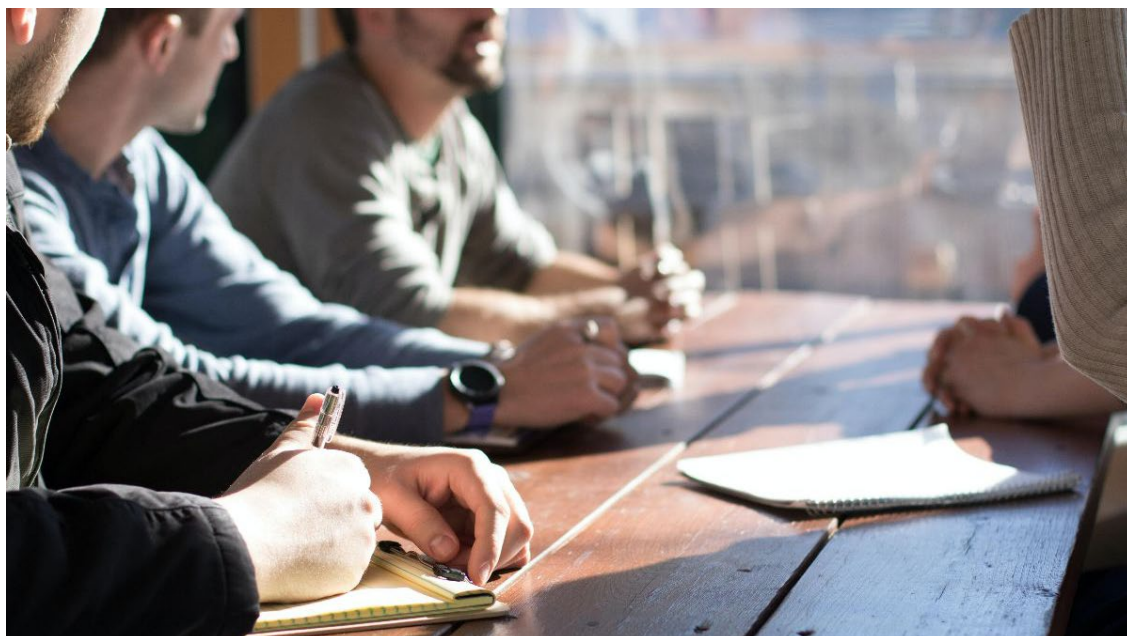


INFRA SWEDEN 2030

Nyheter från InfraSweden2030s beställarnätverk



Att upphandla för innovation och hållbarhet

InfraSweden2030 har tagit initiativ till att starta upp ett beställarnätverk där offentliga beställare inom anläggningssektorn kan diskutera med och lära av varandra och andra aktörer för att nå målet om en klimatneutral och hållbar sektor. I Beställarnätverket deltar beställare tillsammans med näringslivet för att genom upphandling skapa en mer hållbar anläggningsbransch. Alla som vill arbeta med frågorna är välkomna!

Vi har just nu fyra innovationsteam med representanter från både offentlig sektor och näringsliv. Inom dessa team arbetar vi för att den offentliga upphandlingen ska bidra till en hållbar anläggningssektor.

Beställarnätverk har visat sig vara en bra arbetsmetodik där en grupp beställare med liknande behov samlas, och kan skapa större möjlighet att uppnå innovation och utveckling i offentlig upphandling. Det vill InfraSweden2030 stödja och målsättningen på sikt är att vi ser fler innovativa lösningar implementeras inom branschen.

Kom med i arbetet om du vill bidra till en mer hållbar anläggningssektor



Vad händer i nätverket?

Under 2021 har vi tillsammans identifierat behov och utvecklat en större förståelse för de utmaningar som finns. Vi har diskuterat området och avgränsningar och arbetat löpande med omvärldsanalys inklusive dialog med leverantörer. Vi har initierat innovationsteam och utvecklat former och en gemensam struktur för samarbetet.

För att lära av varandra och utvecklas som beställare har vi introducerat och arbetat med case sharing. Metodiken innebär att en beställare väljer ut ett ämne att borra i, en utmaning eller en möjlighet från sin egen organisation, och får hjälp att belysa dessa. Det är enkla förberedelser genom att vi tillhandahåller en mall och coachstöd. Personen presenterar sitt case under 15 minuter och därefter går vi laget runt för reflektioner och kommentarer. Nästa tillfälle är det en ny deltagare som står för caset och så går vi laget runt.

Inom Beställarnätverkets team "Material" har vi diskuterat möjliga lösningar (som klimatneutral asfalt, GC-vägar av trä, utsläppsfria arbetsmaskiner m.m.) och hur man kan beskriva dessa på ett sätt som gör det enklare för beställare av GC-vägar att efterfråga dessa lösningar i upphandling. [Läs mer](#)

Fortsatt arbete under våren

Under våren planeras tre träffar i Beställarnätverket, den 8 februari, 5 april och 1 juni. Däremellan arbetar de olika innovationsteamerna med att förverkliga respektive teams idéer. Till exempel planerar Team 3 ett seminarium kring tjänstefiering av transportinfrastrukturen. Några av frågorna som kommer diskuteras är:

- Vad betyder det om vi i allt mindre utsträckning äger våra bilar?
- Vilka möjligheter öppnas om tillverkarna av arbetsmaskiner börjar hyra ut kapacitet istället för att sälja maskiner?
- Hur går det till att upphandla nyttor istället för aktiviteter?

Har du tankar och idéer om innehåll och upplägg av seminariet?

Kontakta samverkans- och innovationsledare Hans Björkman,

hans@coinnovate.se



Case: Skellefteå Site East

Ett av casen vi har lärt känna under det första året är Skellefteå Site East.

- Vi drivs av en vilja att hela tiden bli bättre och göra anläggningsprocessen mer hållbar, säger **Karin Degerfeldt**,



Beställarnätverket har utbyte med Cleancon

Arbetsmaskiner står för en stor del av utsläppen inom anläggningssektorn.

Anna Cornander är projektledare för Cleancon (Clean construction Machinery) vars mål är att ändra på det.

projektledare i Skellefteå Kommun. Tillsammans med **Sofie Absér** på Skanska reflekterar de över vad som gjort att projektet Skellefteå Site East blivit framgångsrikt och ett hållbart anläggningsprojekt. En av de viktigaste lärdomarna har varit insikten att det är många faktorer som är med och skapar "Sveriges mest hållbara anläggningsprojekt".

Tillsammans med 40 kommuner i Sverige, Norge och Danmark ska de arbeta med att ta fram gemensamma incitament och upphandlingsprocesser för att driva marknaden mot el- och vätgasdrivna maskiner.

[Läs mer om projektet Cleancon](#)

[Läs mer om Skellefteå Site East](#)



Beställarnätverk som arbetsmetod

Under hösten har vi benchmarkat mot ett par andra beställarnätverk för att lära oss lite mer om beställarnätverk som arbetsmetod. **Stina Nyman**, Uppsala universitet (och tidigare SKR) och **Charlotte Palmgren**, Upphandlingsmyndigheten, har varit generösa och delat med sig av sina erfarenheter. Vi har bl.a. fått ta del av följande framgångsfaktorer och rekommendationer:

- Utveckla en gemensam målbild och besluta gemensamt vad beställarnätverkets leveranser ska vara

- Säkerställ många olika kompetenser inom nätverket, t ex behovsägare, experter – ex projektledare, tekniker och användare, upphandlare, innovationsledare, ekonomer, jurister och forskare.
- Möjliggör olika engagemangsnivåer – t ex drivare och följare och formalisera arbetet genom en avsiktsförklaring.
- Sök finansiering löpande för att säkerställa långsiktig överlevnad (om detta är önskvärt)
- Lägg vikt vid att deltagarna är lika trygga och införstådda med metodiken beställarnätverk som själva leveranserna som kommer ur beställarnätverket
- Kommunicera pågående arbete externt för att få ringar på vattnet i övriga organisationer.
- Tryck på vikten att deltagarna får möjlighet att presentera beställarnätverkets arbete i den egna organisationen.

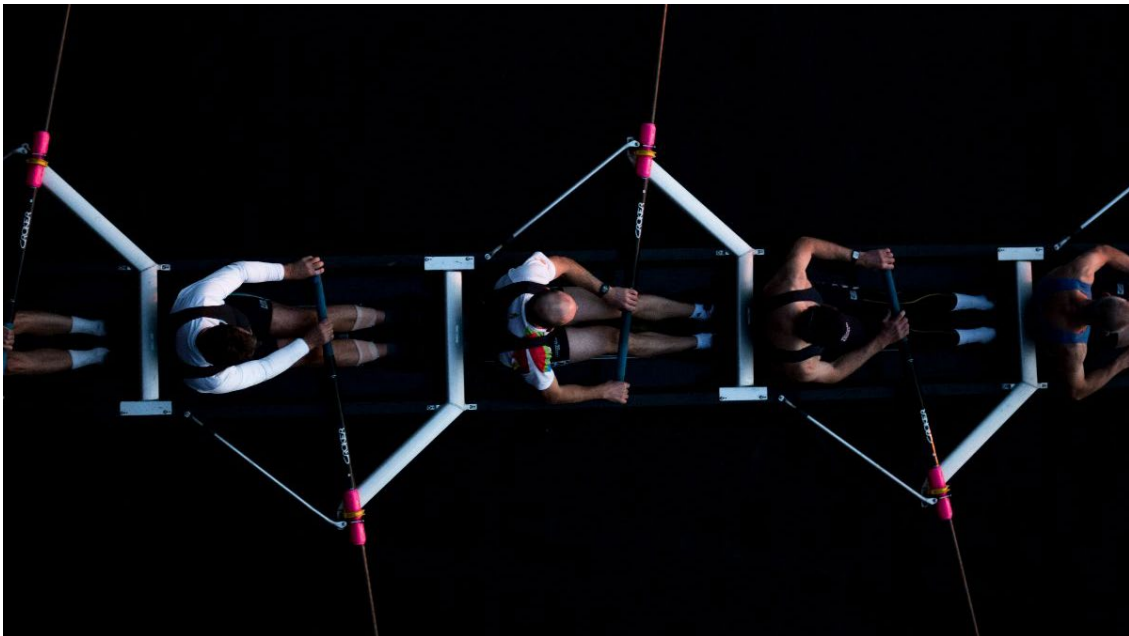
Som ett direkt resultat av detta har vi nu utvecklat en modell för drivare och följare och tagit fram en avsiktsförklaring som vi hoppas ska möjliggöra och säkra deltagarnas engagemang även under 2022.



Omvärldsanalys: "Offentliga beställare måste gå före"

I en debattartikel i DN den 3 jan skriver nio klimatforskare från forskningsprogrammet [Mistra Carbon Exit](#) att varken teknik eller ekonomi står i vägen för att Sverige ska nå klimatmålen till 2045. Nu måste offentliga beställare gå före och visa vägen. Några viktiga lärdomar från programmet är att tydliga krav behöver ställas vid offentlig upphandling som möjliggör användningen av bästa tillgängliga teknik ock att samarbetet behöver förbättras genom att nyttja mer flexibla, samverkansinriktade och långsiktiga upphandlingsstrategier där klimatfrågan genomsyrar alla aktiviteter och engagerar alla inblandade aktörer.

[I arbetet att ställa klimatkrav finns en hel del hjälp att få bl.a. genom Trafikverkets och Upphandlingsmyndigens försorg](#)



Omvärldsanalys: Beställarnätverk som samverkansåtgärd

En viktig uppgift för beställarnätverket handlar om att löpande hålla koll på vad som händer i vår omvärld. Inom ramen för miljömålsprogrammet "Staten går före" ska Upphandlingsmyndigheten, Energimyndigheten, Naturvårdsverket, Trafikverket, Transportstyrelsen och Länsstyrelserna skapa bättre förutsättningar för myndigheter/staten att initiera beställarnätverk.

Samverkansåtgärden kommer innehålla kunskapsgenerering, paketering och spridning av information om beställarnätverk, exempelvis stöd för nyetablering och kartläggning av framgångsfaktorer och hinder. Även erfarenhetsdelning

och stöd i form av exempel ingår. Deltagande myndigheter kommer inspirera och kommunicera om möjligheterna med beställarnätverk, dvs att i samverkan driva innovation med hjälp av en tydlig behovsframställan och gemensam köpkraft. Myndigheterna kommer också att identifiera kanaler och forum för budskap och kunskaps- och erfarenhetsdelning.

Samverkansåtgärden har fyra leveransområden:

1. Generisk modell för nyetablering av beställarnätverk
2. Erfarenhetsbaserat stöd till beställarnätverk
3. Stöd till myndigheter för att initiera och finansiera beställarnätverk
4. En analys som utreder beställarnätverkens innovationshöjd och hur de kan optimera sitt arbete för att beställare i högre grad ska åstadkomma träffsäkra upphandlingar

Arbetet startar i början av 2022. I september presenteras slutgiltiga versioner av stödet, varpå spridning av materialet kommer ske under andra halvan 2022 och första halvan av 2023. Arbetet planeras avslutas i maj 2023.



Bli medlem i InfraSweden2030

Beställarnätverket får sin finansiering genom InfraSweden2030. Som medlem i InfraSweden2030 är du med och sätter innovationsagendan för den svenska transportinfrastruktur.

Alla organisationer som vill bidra till InfraSweden2030:s arbete för en smart, hållbar och konkurrenskraftig transportinfrastruktur kan bli medlemmar i programmet. Medlemskapet är avgiftsfritt.

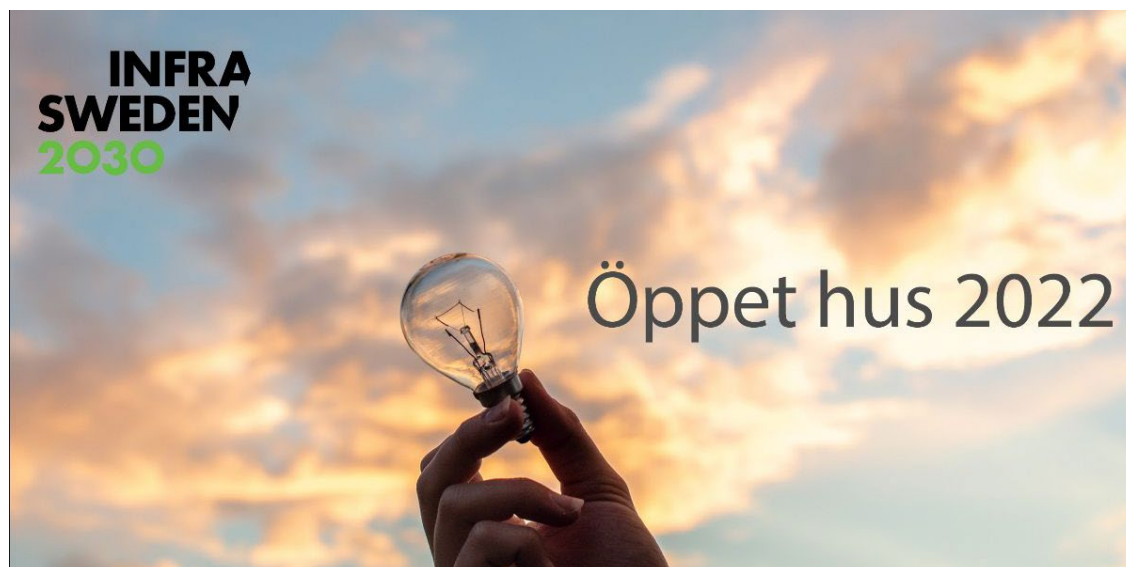
Vad innebär ett medlemskap i InfraSweden2030?

Medlemmarna påverkar programmets verksamhet och utveckling dels genom medlemsstämman, dels genom att delta i olika programstrategiska arbetsuppgifter.

Medlemmar har möjlighet att delta aktivt i programmets verksamhet och är därmed med och tar fram och påverkar programmets forsknings- och innovationsagenda. Som medlem har man, förutom möjligheten att ansöka om projekt och delta i programaktiviteter, tillfälle att:

- Ta del av öppen information, publikationer m.m. som resultat av verksamheten inom programmet
- Ingå i fokusområdesgrupper
- Ingå som sakkunnig i expertråd
- Ingå som ledamot i programstyrelsen
- Delta i och rösta på medlemsstämman

[Mer information och blankett för medlemsansökan](#)



Välkommen till Öppet Hus med InfraSweden2030

Datum och tid: 24 mars kl.14:00 - 15:00

Tema: Innovationstävlingar för att skapa nytta för kommuner och andra infrastrukturägare

I år fokuserar InfraSweden2030:s Öppet hus på innovationstävlingar som verktyg för att nå klimatneutral transportinfrastruktur. Förutom staten och Trafikverket så är kommuner de största beställarna av transportinfrastruktur i Sverige. Genom att utveckla kunskap och stimulera innovationer ökar möjligheterna till klimatförbättrat byggande som skapar nytta för medborgarna. Vi belyser och diskuterar hur innovationstävlingar kan vara ett verktyg för att få till klimatneutralitet inom anläggningssektorn.

Anmäl dig



INFRA SWEDEN 2030

Sveriges utveckling och välbefinnande är starkt beroende av effektiva transporter och förutsätter en tillförlitlig, säker och hållbar transportinfrastruktur.

InfraSweden2030 är ett av 17 strategiska innovationsprogram (SIP). Arbetet med strategiska innovationsprogram sjösattes gemensamt av Vinnova, Formas och Energimyndigheten i samband med den förra regeringspropositionen och det har lett till mycket goda resultat inom flera områden.

För att lyckas med innovationer behövs gränsöverskridande engagemang från olika aktörer. I SIParna får man det genom att aktörerna själva tar fram agendan för vilka forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt som ska finansieras med statliga medel.

Läs mer om programmet och kontakta oss gärna!

Vill du inte längre få information från oss? [Avregistrera dig här](#)